

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

Beknopt verslag.

Vergadering van 1 december 2017

Zitting van 7 december 2017

De vergadering wordt geopend door de voorzitter om 14.03 uur.

Mevrouw de Gouverneur en de heer Provinciegriffier zijn aanwezig.

Tekenden de aanwezigheidslijst:

Mevrouw	AVONTROODT Yolande
Mevrouw	BAETEN Els
De heer	BELLENS Peter
Mevrouw	BOCKX Greet
De heer	BOLLEN Ivo
Mevrouw	BOONEN Nicole
De heer	BUNGENEERS Luc
De heer	CALUWÉ Ludwig
De heer	CLAESSEN Jan
Mevrouw	COLSON Mireille
De heer	CORLUY Bert
Mevrouw	COTTENIE Christ'l
De heer	CUYT Rony
De heer	DE COCK Koen
De heer	DE HAES Jan
Mevrouw	DE HERT Vera
De heer	DELEUS Stefaan
De heer	DE VEUSTER Daan
De heer	DILLEN Koen
De heer	EL ABOUSSI Oussama
De heer	FEYAERTS Patrick
De heer	GEUDENS Frank
De heer	GEYSEN Kris
Mevrouw	GIELEN Pascale
De heer	GODDEN Jürgen
De heer	GOOSSENS Kris
Mevrouw	GÜLHAN Saadet
De heer	HELSEN Koen
De heer	HENS Werner
De heer	HUIJBRECHTS Jan
Mevrouw	JACQUES Ilse
De heer	JANSSEN Patrick
De heer	JANSSENS Eric
De heer	KERREMANS Koen
De heer	LEMMENS Luk
De heer	MARCIPONT Daniël
De heer	MEEUS Michel
De heer	MERCKX Kris
Mevrouw	MICHIELSEN Inge
De heer	MINNEN Herman
Mevrouw	MOREAU Livia
Mevrouw	NAERT Nicole
De heer	PALINCKX Koen

De heer	PEETERS Bruno
Mevrouw	PEETERS Marleen
De heer	RÖTTGER Rik
De heer	SCHOOFS Hans
De heer	SELS Frank
Mevrouw	STEVENS Lili
De heer	THIJS Danny
De heer	UGURLU Sener
De heer	VAN EETVELT Roel
Mevrouw	VAN GOOL Greet
Mevrouw	VAN HAUTEGHEM Marleen
Mevrouw	VAN HOFFELEN Karin
De heer	VAN HOVE Bart
Mevrouw	VAN LANGENDONCK Gerda
Mevrouw	VAN OLMEN Mien
Mevrouw	VANALME An
De heer	VANDENDRIESSCHE Diederik
Mevrouw	VERHAERT Inga
De heer	VERHAEVEN Eddy
Mevrouw	VERLINDEN Linda
De heer	VOLLEBERGH Steven
Mevrouw	WECKHUYSEN Wendy
De heer	WILLEKENS Tim
De heer	ZANDER Jan

Verontschuldigd: Mevrouw Aysel Bayraktar, Mevrouw Annie Bwatu Nkaya, Mevrouw Iefke Hendrickx, Mevrouw Loes Van Cleemput en mevrouw Katleen Van Hove.

De raad is bijeen in openbare vergadering.

OPENBARE VERGADERING

Uiteenzetting van de heer Ludwig CALUWÉ over economie en internationale samenwerking, landbouw, innovatie, financiën, logistiek en infrastructuur.

De heer CALUWÉ zegt dat juist zoals gedeputeerde Lemmens, hij in eerste instantie toelichting zal geven over de punten waar er geen vraagstelling over is.

Hij vangt aan met het nieuwe Havenbelevingscentrum. Er is met het Havenbedrijf Antwerpen afgesproken om een nieuw Havencentrum te bouwen: dichterbij in het centrum en gelegen aan de Antwerpse droogdocksites. Het zal een educatieve leeromgeving worden. Samen met het Havenbedrijf zal het een clustering zijn van initiatieven inzake sensibilisering van het onderwijs (STEM-opleidingen) en de toeleiding naar de arbeidsmarkt. Tegen 2022 moet er een businessplan komen. Er wordt nu al gewerkt aan een vernieuwd educatief aanbod met interactieve doe-modules en de verdere uitbouw, op basis van nieuwe profielen, van een nog meer moderne en professionele werking. Er komen vernieuwde havenexcursies met nieuwe bezoekepunten zoals windmolens. Die kunnen dan bezocht worden.

Ook inzake landbouwbeleid wordt er ingezet op regelmatige vernieuwingen en verdere professionalisering voor zowel de kleine als grote niches. Het glastuinbouwbeleid is hierbij zeer belangrijk voor de sector en de gemeenten. Hierbij komen projecten en studiewerk rond energie (restoverschotten), reconversie en landschapsintegratie aan bod. Het agrarisch hergebruik en een verbrede landbouw worden meegenomen in de Nota Ruimte. Inzake het praktijkonderzoek melkveehouderij wordt er optimaal gebruik gemaakt van de infrastructuur van de Hooibeekhoeve. Er wordt geïnvesteerd in een nieuwe melkveestal en nieuwe tractoren. De landbouweducatie wordt verder gestimuleerd met de lancering van een nieuwe website 'bezoekdeboerderij'. Het Proefbedrijf Pluimveehouderij is bezig met het praktijkonderzoek van ondermeer het zoeken naar oplossingen voor de bloedluisproblematiek. Het praktijkonderzoek zet in op verder onderzoek naar vleeskuikens met zo weinig mogelijk antibiotica. Het zoekt naar geïntegreerde oplossingen om ammoniakstress te beperken.

Wat economie betreft is in het kader van de detailhandel een sterk ondersteuningspakket voor de steden en gemeenten. Het gaat dan ondermeer over de impact van de digitalisering en e-commerce die heel wat druk geven op de stadskernen om hun mooi winkelaanbod te behouden. Het is de bedoeling, en we zijn goed op weg, om op het einde van de legislatuur ondersteuning te geven aan minstens de helft van alle steden en gemeenten in de provincie Antwerpen. Verder zijn er twee nieuwe EFRO-projecten: de straten in vizier en Turnhout, games en comics. Via het rollend fonds 'Provinciaal Handelspandenfonds' wordt de leegstand van winkelkernen bestreden.

In het kader van innovatie is er een heel goede samenwerking met de drie hogescholen en de universiteit. Met het VITO wordt samengewerkt rond geothermie en warmtenetten. De samenwerking met het Expertisecentrum Duurzame Chemie van Karel de Grote Hogeschool wordt opgestart.

In het kader van meer ruimte geven aan het ondernemen is er een nieuw Kempens elan door de acceleratie- en innovatieve organisatie. Er is het succesverhaal van het Wetenschapspark Universiteit Antwerpen te Niel. Er wordt verder ingezet op het ondernemerschap. Het aantal starters is bij het hoogste van het land. We gaan de meest ondernemende jeugdbeweging naar voren brengen. In het kader van het flankerend

arbeidsmarktbeleid worden er eerstdaags nieuwe grensinformatiepunten Vlaanderen-Nederland opgestart en is er het Transit-schoolverlatersplatform.

Tot slot verwijst spreker nog naar het beleidsdomein logistiek. Het nieuw provinciehuis zal gefinaliseerd worden. De verhuis is gepland in het laatste kwartaal van 2018. Zowel de renovatie van de schouwburg van De Warande als de realisatie van DIVA is volgend jaar voorzien. In het Peerdsbos is er de vervanging van het dienstengebouw voorzien.

Economie en internationale samenwerking

De heer MERCKX zegt dat hij in zijn algemene interventie opriep om bij de budgetopmaak te vertrekken van de prioritaire noden van de bevolking, en dan vooral van hen die het moeilijk hebben. Nu wenst hij verder in te gaan op wat hij noemt, prioriteit nummer één, namelijk toegang tot de arbeidsmarkt.

Zijn partij denkt dat de niet onbelangrijke sommen die ons departement economie op dit terrein uitgeeft deze mensen niet veel helpt ofwel dat de bedragen te klein zijn. Hij verwijst naar diverse subsidies zoals de subsidiëring economie, innovatie en internationale samenwerking: 861.936 EUR of de subsidie aan de POM 1,8 miljoen EUR. Spreker stelt dat heel wat van de laaggeschoolden, vaak zonder eindexamen, meer hulp zouden moeten krijgen, ook van de provincie, om aan een job te geraken. Dat kan door het vergemakkelijken dat zij een reguliere job kunnen krijgen bij groendiensten, openbare reiniging en andere diensten bij de gemeenten. Of door een initiatief dat de verantwoordelijke schepenen en ambtenaren de noodzaak doet inzien om de examens van deze jobs eenvoudiger en meer praktijkgericht te maken. Want zowel voor kandidaten van autochtone als allochtone origine zijn deze veel te moeilijk en te theoretisch. Of door vzw's en andere verenigingen of initiatieven te subsidiëren of, als provincie, zelf in te richten, om sollicitanten voor te bereiden op de examens voor deze jobs.

Ook bij de openbare bedrijven zijn er vele vacatures waar laaggeschoolden en kansarmen, mits de nodige hulp en opleiding, aan de bak zouden kunnen komen. Spreker vervolgt met het geven van een aantal voorbeelden: Waarom volgen wij niet het voorbeeld van de provincie Limburg die de kosten van de opleiding tot vrachtwagenchauffeur (een knelpuntenberoep ondanks de sociale dumping) op zich te nemen, meer bepaald de 1000 EUR die nodig zijn voor het behalen van het rijbewijs C? Waarom gaan we niet op zoek naar de initiatieven van vakbonden zowel uit de openbare als de private sector om deze te helpen bij het beter voorbereiden van hun leden op examens en sollicitaties, onder meer bij NMBS, Infrabel, De Lijn e.a.?

Een andere suggestie is dat we ons voormalige PVI, Vlaams geworden maar nog altijd hier gevestigd, zouden helpen om de scholen toe te laten hun leerlingen uit het beroeps- en technisch onderwijs daar het examen te laten doen voor het behalen van een hoogwaardig VCA-certificaat. In oktober 2015 besliste de Vlaamse regering, en meer in het bijzonder minister Crevits, dat de VCA-basiscertificering –wat staat voor Veiligheid, gezondheid, milieu en Checklist Aannemers– niet langer als project zou worden aangeboden vanaf het schooljaar 2015-2016. Studierichtingen zoals buso hout, schrijnwerk, schilderwerk, tso mechanica-elektriciteit, metaalbewerking, autotechnieken, bso elektriciteit, mechanica en lassen en dergelijke organiseren het examen niet meer. Sommige scholen proberen het nog wel te fixen, maar anderen niet meer.

De gevolgen van deze maatregel liet zich ook voelen bij ons eigenste PVI zo meldde mij collega Naert. Door het feit dat Vlaanderen het Onderwijs niet meer subsidieert voor de

cursussen VCA is er veel minder werk in het PVI, die de examens organiseert voor die scholen die hun leerlingen via examen bij VCA een hoogwaardiger certificaat willen meegeven. Veel scholen haakten af en dat had een impact op het budget: inkomsten van 153.000,00 EUR gezakt naar 47.000 EUR. Er is ook geen werk meer voor één personeelslid. Nochtans is zo'n certificaat van groot belang voor leerlingen uit die richting. Hij illustreert dit met een voorbeeld uit de eigen familiekring.

De heer VAN HOVE zegt dat de POM mee verantwoordelijk is voor het inplanten en ontwikkelen van bedrijventerreinen in onze provincie. De doelstelling bestaat erin om bijkomende werkgelegenheid te creëren door de bedrijven de mogelijkheid te geven zich ergens te vestigen zonder zich daarbij te veel moeten bekommeren om de logistieke beslommeringen noodzakelijk om een bedrijfsactiviteit uit te oefenen. Dit heeft in het verleden reeds enkele mooie projecten opgeleverd zoals bijvoorbeeld Duwijck in Lier.

De realiteit heeft geleerd dat er momenteel heel wat mobiliteitsproblemen opduiken die een zodanige invloed uitoefenen op het woon-werkverkeer. Een thema dat ook in de jaarlijkse toespraak van de gouverneur verweven zat. Ook collega Geudens heeft dit reeds aangehaald. Ondertussen is er ook een krapte ontstaan op de Antwerpse arbeidsmarkt. Heel wat werknemers verkiezen minder loon boven het dagelijkse fileleed. Hij verwijst hierbij naar een studie van VOKA alsmede naar een persoonlijke ervaring. Hij bepleit dan ook dat de POM met deze nieuwe realiteit rekening houdt. Het zou als het ware deel moeten uitmaken van de eerste haalbaarheidsstudie die men uitvoert. De volgende vragen zouden hierbij best moeten worden beantwoord in de studie: Zijn er in de nabije omgeving voldoende profielen die men wenst aan te trekken en is de bereikbaarheid van een nijverheidszone voldoende gegarandeerd? Worden deze vragen positief beantwoord dan stijgt de aantrekkingskracht van het project.

Tot slot maakt spreker nog een kanttekening: hij heeft de indruk dat er de laatste jaren evenwel niet veel meer ontwikkeld wordt door de POM. De beschikbare ruimte mag dan beperkt zijn, dit mag niet leiden tot een complete stilstand.

De heer CALUWÉ antwoordt eerst aan de heer Merckx. Wij werken in de breedte. Wij investeren in economie en innovatie omdat we een sterke economie willen in de provincie die een brede arbeidsmarkt creëert waar zoveel mogelijk mensen kansen krijgen en kunnen participeren. Bij mijn weten is een sterke economie nog steeds de beste garantie voor werk én welvaart.

Op die arbeidsmarkt hebben we zeker en vast ook oog voor specifieke projecten voor laaggeschoolden en andere kansengroepen. Hetzij door hen te stimuleren naar STEM-opleiding of een job in de zorgsector, hetzij door ze als schoolverlaters weerbaarder te maken op de arbeidsmarkt (via TRANSIT-schoolverlatersplatform). En voor jongeren die zelfstandig willen worden, helpen we via de mini-ondernemingen en Vliegende Startersbrigades.

Ons flankerend arbeidsmarktbeleid is altijd een verhaal van samenwerken. Dit is een doelbewuste keuze. Wij zijn de enige Vlaamse provincie die een structureel samenwerkingsakkoord opgezet heeft met de VDAB. Met de sectoren werken we samen in de talentenhuizen (-stroom, -fabriek en -werf). Specifiek voor de zorgsector (de belangrijkste werkgever in onze provincie) nemen we als provincie het voortouw in Zorgtalent. In 2016 steunden we reeds het starterscafé "ondernemer in de zorg" (7.000 EUR aan Markant vzw).

Vanuit onze dienst economie én POM Antwerpen samen investeren we ook in detailhandelsbeleid. Door sterke winkelkeren te hebben in onze steden en gemeenten, ondersteunen we (onrechtstreeks) de sector detailhandel én horeca. De tweede

belangrijkste sector voor werkgelegenheid en zelfstandig ondernemen. Net in deze twee sectoren is er ook werk voor laaggeschoolden en kansengroepen.

Hij benadrukt dat kansen voor iedereen op een sterke arbeidsmarkt, gedragen door een open en innoverende economie de beste garanties zijn tegen armoede, uitsluiting en voor welvaart. Hij is niet blind voor de valkuilen die er nog steeds zijn op de arbeidsmarkt voor laaggeschoolden, maar ook voor midden- en hooggeschoolde jongeren. Met name naar diversiteit moeten we –en dit is niet enkel het provinciebestuur, maar iedereen- nog inspanningen leveren. Daarom ondersteunden we vorig jaar (100.000 EUR in 2016) het project "Bouwen aan een meer diverse Arbeidsmarkt" van Karel de Grote hogeschool. En daarom zullen we samen met de havengemeenschap maar aandacht moeten hebben voor diversiteit in de tweede grootste haven van Europa.

Een punt heeft de heer Merckx hier niet vermeld: we investeren in de sociale economie. Dit is een bevoegdheid van collega Bellens. We investeerden in 2017 niet minder dan 570.000 EUR aan 17 diverse projecten in de sociale economie die inzetten op extra tewerkstellingskansen van diverse kansengroepen of de doorstroom van de sociale economie naar de reguliere economie realiseren. En met resultaten. Van alle projecten die we de afgelopen jaren financierden behaalde zowat 7 op 10 positieve resultaten met betrekking tot doorstroom. We realiseerden dus in onze provincie reële duurzame tewerkstelling voor heel wat personen uit kansengroepen.

Dit vertaalde zich ook in het project dat effectieve doorstroom realiseerde namelijk Jongeren Actief in de Thuiszorg (JATZ), een specifiek opleidingstraject dat werd opgezet om de inschakeling van jongeren in de thuiszorgsector te bevorderen. Dit is namelijk een sector waar de nood aan jonge, opgeleide poetshulpen stijgt. Met dit project worden twee doelstellingen in één keer behaald: enerzijds biedt het een antwoord op het relatief hoog percentage werkzoekende jongeren met uiteenlopende multiculturele achtergronden, anderzijds stijgt de gemiddelde leeftijd van de medewerkers binnen de zorgsector en is men naarstig op zoek naar nieuwe medewerkers.

Daarnaast investeerden we ook 286.000 EUR in projecten binnen de arbeidszorg. Hiermee geven we mensen die niet over de competenties of capaciteiten beschikken om betaald werk uit te voeren toch kansen om door middel van werk deel te nemen aan de samenleving en arbeidsvreugde te ervaren. In sommige gevallen leidt dit zelfs tot doorstroom van onbetaalde arbeidszorg naar betaalde arbeid in de sociale economie. Tot slot zorgen we er ook voor dat lokale besturen aan de slag gaan met de kansengroepen uit de sociale economie. Door de provinciale ondersteuning van de landschapsdokters met 200.000 EUR zorgen we er voor dat 14 gemeenten gebruik maken van sociale tewerkstellingsonderneming Natuurwerk vzw voor het onderhoud van hun groendomeinen.

Op één concrete vraag van wil hij nog ingaan: "Waarom volgen wij niet het voorbeeld van de provincie Limburg die de kosten van de opleiding tot vrachtwagenchauffeur (een knelpuntenberoep ondanks de sociale dumping) op zich te nemen, meer bepaald de 1000 euro die nodig zijn voor het behalen van het rijbewijs C?". Spreker verwijst naar POM Antwerpen. Het voert momenteel verkennende gesprekken met de initiatiefnemers om het project of een gelijkaardig project ook in de provincie Antwerpen uit te rollen. Zijn engagement voor het knelpuntberoep vrachtwagenchauffeurs heeft hij ter zake laten blijken bij het project van Syntra AB "Zwaargewicht".

Tot slot is het zo dat het PVI helemaal niet overgaat naar Vlaanderen. Het blijft ten volle provinciaal beleid. Als het zou moeten overgaan is het naar federaal. Veiligheid is een federale materie.

Aan de heer Van Hove zegt hij dat de ligging van bedrijventerreinen een problematiek is van regionale planning; een bevoegdheid van collega Lemmens. POM zal verder initiatieven nemen inzake niet-gebruikte ruimten.

De heer MERCKX bedankt de heer Caluwé om het initiatief van provincie Limburg te bekijken. Hij verzet zich tegen de nepstatuten van sommige functies. Hij vindt dat de mensen moeten begeleid worden naar volwaardige statuten. Hij herhaalt zijn pleidooi naar begeleiding van examens of het bijeenbrengen mandatarissen, schepenen om hierover na te denken. Dit moet toch niet zo moeilijk zijn om die mensen bijeen te brengen.

In antwoord op de vraag van de heer Merckx geeft mevrouw VERHAERT bijkomende toelichting over de onderwijsaspecten van de vraag. Ze verwijst naar het Zalm-project. Wat het VCA betreft is de heer Merckx verkeerd geïnformeerd. Het behalen van VCA is provinciaal werk. Vroeger was het zo dat alle leerlingen naar het PVI gingen voor het afleggen van het examen maar momenteel kan de school aanvragen dat het examen ter plaatse, op de school zelf, wordt afgenomen. Wegens mobiliteitsproblemen in en rond de stad, gebeurt dit nu bijna altijd. VCA is geen opleiding van het PVI, het PVI leidt op tot het behalen van het VCA maar het is een externe examinerator die de certificaten mag uitreiken. Dat de leerlingen nu niet meer naar het PVI gaan om het examen af te leggen, betekent niet dat het examen niet meer wordt afgelegd. De tussenschakel tussen de certificerende instantie en de school werd weggenomen.

VCA-attesten werden vroeger gesubsidieerd via het RTC. Het is inderdaad correct dat het RTC deze subsidie niet meer mag toekennen aan de scholen. Dit betekent echter niet dat er geen subsidiëring meer is. Het behalen van het VCA-attest wordt in de bouwsector nog steeds terugbetaald vanuit de federaties. Dit is prima geregeld. De meeste nijverheidstechnische scholen zijn zich terdege bewust van het belang van een VCA-attest en blijven de leerlingen hier op voorbereiden.

Dat het onderwijs echt wel inzet op het voorbereiden van jongeren tot bepaalde (knelpunt-)beroepen kunnen we aantonen met de recente opleiding logistiek die aangeboden wordt in het CVO TKO. In het volwassenenonderwijs zijn er zeer veel mogelijkheden voor jongeren om op te zalmen, zowel in beroepskwalificaties als onderwijskwalificaties. Ze komen tegemoet aan de verzuchting dat taalzwakke jongeren vaak weinig kansen hebben tot het slagen in bepaalde examens. Zo leidt CVO TKO momenteel ook jongeren op die niet geslaagd zijn in de taalproeven om te kunnen starten aan de opleiding politieagent. Na een falen kunnen ze terdege worden voorbereid en verhogen de slaagkansen aanzienlijk.

De heer MERCKX apprecieert het voorbeeld van mevrouw Verhaert. Hij vraagt zich of er toch geen middelen kunnen worden vrijgemaakt zodat alle scholen dit kunnen organiseren?

De heer DE HAES zegt dat bij de afkorting PVI de V voor veiligheid staat en niet voor Vlaanderen. Hij zegt dat hij volledig akkoord gaat dat een VCA-attest een troef is met betrekking tot de toegang tot de arbeidsmarkt. Hij deelt de bezorgdheid van de heer Merckx voor de laaggeschoolden.

Hij geeft toelichting over de subsidies van het ministerie van Onderwijs:

Schooljaar 2015-2016: de Vlaamse subsidie voor gratis afname van VCA-examens in het onderwijs valt weg (tot dan konden alle richtingen gratis VCA-examen afleggen). Vanaf

schooljaar 2016-2017: drie sectoren bieden het VCA-examen kosteloos aan en dit aan de leerlingen van de 3de graad bouw-, elektriciteits- en metaalopleidingen via hun eigen VCA-examencentrum. Zij krijgen hiervoor deels subsidies van Ministerie van Onderwijs, deels van de bedrijven lid van deze sectorfederaties.

Gevolg: de meeste scholen organiseren het VCA-examen nog enkel voor bovenstaande richtingen (op zich logisch want grootste risico's daar). Zij doen dat niet meer in het PVI (want bij ons betalend), maar wel via de examencentra van bovenvermelde sectorfederaties (daar kan het gratis). Dit verklaart de impact op het budget van het PVI.

De heer VANDENDRIESSCHE heeft het kort over de POM. Hij zegt dat het hem opvalt dat er in de raad van bestuur altijd verrast wordt gereageerd als het over mobiliteit en ruimte gaat. Alsof men van Mars komt. Hij vindt dat dit veel centraler moet worden gesteld in hun werking rond bedrijventra.

De VOORZITTER gaat over tot de stemming.

Nr. 3/1 van de agenda

APB Havencentrum. Budget 2018 en meerjarenplan 2019-2020.
Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 16)

Nr. 3/2 van de agenda

Budget 2018. Rekeningcombinatie 2017/64900000/21/0500 - Subsidie aan de POM (N). Jaarverslag 2016. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 17)

De heer VANDENDRIESSCHE zegt dat Groen zich zal onthouden bij 3/2. Mevrouw NAERT zegt dat ze zich eveneens zullen onthouden en dit ook voor punt 3/2.

De agendapunten 3/1 en 3/2 worden goedgekeurd bij 46 stemmen ja en 13 onthouding.

Stemming nr. 1.

(inlassen 18)

De heer SELS zegt dat hij ja wilde stemming in plaats van de onthouding die geregistreerd werd.

Nr. 3/3 van de agenda

Budget 2018. Rekeningcombinatie 2017/64900000/21/0590 - Subsidie

aan vzw ERSV provincie Antwerpen (N). Jaarverslag 2016. Kennisname.
Verslag van de deputatie

(inlassen 19)

Kennis wordt genomen.

Landbouw

Nr. 3/4 van de agenda

EVAP Proefbedrijf Pluimveehouderij. Budget 2018 en meerjarenplan 2019-2020. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 20)

Nr. 3/5 van de agenda

APB Hooibeekhoeve. Budget 2018 en meerjarenplan 2019-2020.
Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 21)

De agendapunten 3/4 en 3/5 worden samen ter stemming gebracht. Ze worden goedgekeurd bij 42 stemmen ja, 4 stemmen nee en 14 onthouding.

Stemming nr. 2.

(inlassen 22)

Innovatie

De heer VANDENDRIESSCHE geeft een uitvoerige tussenkomst over geothermie. Geothermie of aardwarmte is hot, letterlijk en figuurlijk! Dat is wel het minste wat je kunt zeggen. De gemeenten Dessel en Mol haalden er enkele dagen geleden nog maar eens de krantenkoppen mee. Eandis start namelijk in 2018 in beide gemeenten met een warmtenet voor 2000 gebouwen, waaronder enkele nieuwbouwprojecten, het plaatselijke zwembad en het ziekenhuis. Vanaf 2020 zal het warmtenet worden aangesloten op de geothermiecentrale van VITO in Donk.

In België is geothermie lange tijd over het hoofd gezien. IJsland, de Scandinavische landen, Nederland, Italië en Duitsland zijn er al veel verder in gevorderd. In Kopenhagen en Stockholm zijn bijna alle huizen, scholen en zwembaden aangesloten op een warmtenet. In ons land is er in Saint-Ghislain, in de regio rond Mons, een kleinschalig geothermisch systeem actief en in 2015 startte VITO met proefboringen in de Kempen, op de zogenaamde Balmatt-site in Mol. Zoals de persberichten van vorige week aantonen, is het proefproject zeer succesvol en kan na de gemeenten Dessel en Mol geleidelijk aan ook de rest van de Kempen volgen.

Aardwarmte is bijzonder duurzaam: het is een hernieuwbare bron en –in tegenstelling tot bijvoorbeeld zonne- of windenergie– steeds beschikbaar. De gloeiend hete aardkern zorgt zelf voor de constante opwarming van het water, zonder CO₂-uitstoot en afval. Het afgekoelde water wordt weer opgewarmd in een natuurlijk recyclageproces.

Alle lopende en op stapel staande projecten rondom geothermie kunnen op een grote publieke belangstelling rekenen: dat bewijst bijvoorbeeld het sensibiliseringsproject 'Geothermie voor STEM' van VOKA en vzw Good Planet, waarbij leerlingen de Balmatt-site kunnen bezoeken en in *real life* verschillende STEM-beroepen kunnen ervaren. Inmiddels bezochten al meer dan 3000 leerlingen de site en won het project al enkele prijzen voor wetenschapscommunicatie, zoals we konden vernemen van onze collega Nicole Boonen.

Op kaarten van VITO is te zien hoe het volledige noorden van onze provincie als geothermisch gebied in aanmerking komt en bovendien werd er in oktober ook een plan gelanceerd om eventueel geothermie voor heel Vlaanderen aan te leveren. Met andere woorden: hét moment bij uitstek om een heel duidelijk visieplan te ontwikkelen voor geothermie in de provincie Antwerpen. Ook de gouverneur deed vorig jaar in haar rede voor de provincieraad een nadrukkelijke oproep om meer te investeren in geothermie. De vraag stelt zich dus waar we op dit moment staan.

De provincie heeft, aldus spreker, tot nog toe zijn karretje aangehangen aan het geothermieproject van VITO. Nochtans –en dat is het klassieke verhaal van de provincie– wordt dat te weinig gezien door de buitenwereld. Hij verwijst naar een artikel in de Gazet van Antwerpen van vorige week: "De gemeentebesturen van Dessel en Mol verdienen lof: ze waren direct mee in dit verhaal. Maar bovenal een eresaluut aan VITO: het zijn zij die –op eigen kosten!– de eerste put boorden, met alle risico's van dien. Nu is het alleen wachten op een grote private investeerder die zijn wagonnetje aan dit Kempens succesverhaal hangt." De provincie investeert mee in dit project, maar wordt –alweer– door de buitenwereld niet opgemerkt. En ook voor ons, provincieraadsleden, is het niet altijd duidelijk op welke manier en waar de provincie aanwezig is in geothermieprojecten vanuit een flankerend energiebeleid. Vandaar eerst en vooral de vraag via welke kanalen er in geothermie wordt geïnvesteerd en hoe groot de totale investering bedraagt:

- Ten eerste zijn er de projectsubsidies vanuit het departement Economie: in oktober keurden we 16.000 EUR goed voor 'Geothermie voor STEM'. Zijn er daarnaast nog subsidies, al dan niet via het departement Economie? Zijn er bijvoorbeeld ook subsidies via de cluster Innovatie?
- Ten tweede gaat er 100.000 EUR naar VITO: gaat dat volledige bedrag naar het geothermieproject van VITO of slechts een deel daarvan? Hoeveel euro gaat er precies naar het geothermisch onderzoek? En waar gaat eventueel de rest van de 100.000 EUR naartoe?
- Ten derde is er de mogelijke bijdrage –al dan niet via cofinanciering– aan Europese projecten, zoals Interreg en EFRO. In het verleden waren we al regelmatig betrokken bij dergelijke projecten, zoals het EFRO-project Geothermie in 2014-15. De beleidsbrief 'Economie en Internationale Samenwerking 2014-2018' schoof de ondersteuning van EFRO-projecten ook als prioriteit naar voren om pilootprojecten in verband met geothermie te realiseren in onze provincie. Zijn we op dit ogenblik opnieuw betrokken bij dergelijke projecten? Zo ja, welke en voor welke bedragen?
- Is er eventueel nog een vierde kanaal waarmee we geothermie in de provincie ondersteunen?
- Wat is het totaalbedrag van alle projecten waarin we participeren?

Spreker vervolgt zijn uiteenzetting met te stellen dat we met geothermie nog maar aan het begin van een bijzonder interessante evolutie staan. Als de provincie Antwerpen zich echt wil manifesteren als innovatieve provincie, is dit een van de domeinen waarin we

het verschil kunnen maken. Door nu een grondige visie uit te stippelen over hoe geothermie zich in de komende jaren in onze provincie kan verspreiden, zouden we als beleidsniveau voor alle stakeholders kunnen aantonen dat we een zeer duidelijke keuze maken, bv. door finaal meer te investeren in de ontwikkeling van geothermie.

Een dergelijke visie zou zeker het antwoord moeten omvatten op de volgende vragen:

- Welke andere zones naast Dessel en Mol zijn ideaal als leverancier van aardwarmte?
- Met welke partners (kennisinstellingen, intercommunales, privésector, ...) kunnen we in zee gaan om mogelijke nieuwe doelstellingen voor geothermie in de provincie Antwerpen te realiseren?
- Dient er een overlegplatform te worden opgericht dat alle partners op regelmatige basis samenbrengt?
- Welke incentives bestaan er vanuit andere overheden en hoe kunnen we die rijmen met mogelijke geothermieprojecten in de toekomst? Misschien is een samenwerking met de provincie Limburg mogelijk?

Een deel van deze vragen staan, aldus spreker, ook in de 'Beleidsbrief Economie en Internationale Samenwerking 2014-2018'. Zijn er inmiddels al deelaspecten in werking gezet die aansluiten bij de bovenstaande vragen? Het zou in ieder geval bijzonder jammer zijn als we ons deze kaas van het brood laten eten.

De heer CALUWÉ dankt de heer Diederik Vandendriessche omdat niet iedereen ziet wat de provincie allemaal doet en welke belangrijke beslissingen de provincie realiseert. Wat de vraagstelling betreft is waar dat diepe Geothermie in ons land lange tijd werd genegeerd. De provincie Antwerpen heeft van in de beginne VITO ondersteund in haar inspanningen om rond geothermie uit te testen en uit te rollen in de provincie Antwerpen. Maar geothermie staat niet alleen. Vanuit het beleidsdomein economie en innovatie hebben we voor een "én-én-én-...verhaal" Concreet betekent dit dat we én voluit kozen voor de duurzame energiebron geothermie in het oostelijk deel van onze provincie én de restwarmte in het westelijk deel. Maar we hebben ook oog voor andere energiebronnen zoals waterstof.

Dit was ook de ambitie die in de Beleidsbrief Economie en Innovatie werd opgenomen. Deze ambitie is gedurende deze legislatuur enkel maar gegroeid. We hebben, aldus spreker, deze legislatuur de basis gelegd voor het verduurzamen van het provinciaal Energiebeleid.

Het STEM-Geothermieproject is een samenwerking tussen VITO, VOKA Kempen, GOOD Planet en het onderwijsveld. Wij hebben dit schitterend initiatief in 2016 en 2017 ondersteund met telkens 16.000 EUR (32.000 EUR in totaal). Het feit dat STEM GEOTHERMIE in de prijzen viel voor wetenschapscommunicatie, is de beste bewijs dat we deze middelen goed hebben geïnvesteerd.

Maar we doen meer dan dit. Deze legislatuur hebben we vanuit het beleidsdomein economie en innovatie 722.000 EUR uitgetrokken voor duurzame energie. Al deze subsidies werden besproken in de raadscommissies en aan de provincieraad voorgelegd.

Naast het verdeelkrediet economie (zoals hierboven geschetst) heeft de provincie Antwerpen provinciale cofinanciering gegeven (sinds 2014) aan EFRO- en INTERREG-projecten rond duurzame energieprojecten. Deze projecten omhelsden zowel energiebronnen, energie-efficiëntie als energieproductie en dit voor een reeds goedgekeurd bedrag van 1.237.439 EUR. Al deze Europese projecten samen werden gebudgetteerd op 11.222.320,00 EUR. Er zitten nog Europese projecten in de pipeline voor een provinciaal cofinancieringsbedrag van 478.600 EUR.

Duurzame energiebronnen aanboren heeft dus weinig nut indien er niet geïnvesteerd wordt in warmtenetten en andere distributiekkanalen. Dit is ook de inzet van ons samenwerkingsakkoord met VITO. We onderzoeken de haalbaarheid van verschillende projecten, onder andere in Mortsel en Edegem, Wilrijk, Bornem, Stabroek, en Meerhout en in de Kanaalkant.

Bovendien hebben we ons mede gebaseerd op de Vlaamse "warmtekaarten" (van het Departement 'Leefmilieu, natuur en energie'). Echter, dieper inzoomen op beloftevolle gebieden was nodig. Sinds 2015 zetten we ons raamakkoord met VITO specifiek in op deze gebiedsgerichte energiescan. We beperken ons hierbij niet tot geothermie, die in de Kempen, zo we weten een belangrijke energiebron uitmaakt, maar ook restwarmte, biomassa komen zo mee in beeld. Tot slot geeft hij nog mee dat we ook voorloper zijn in ondiepe geothermie. Hij verwijst daarbij naar het nieuw Provinciehuis met het bio-veld.

De heer VANDENDRIESSCHE bedankt de heer Caluwé voor zijn antwoord. Hij mist wel het overleg in de Kempen om privé-investeerders aan te trekken.

De heer BELLENS verwijst naar het wetenschapspark dat Thomas More gaat ontwikkelen in Geel. Het gaat over het clusteren van de innovatieve bedrijven. Via Innotek en Kamp C wordt daarin geïnvesteerd. Het zal dan wel gaan over meer dan alleen geothermie.

Nr. 3/6 van de agenda

APB Kamp C. Budget 2018 en meerjarenplan 2019-2020. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 23)

Goedgekeurd met 47 stemmen ja, bij 3 stemmen nee en 12 onthoudingen.

Stemming nr. 3.

(inlassen 24)

Ter afsluiting van het thema economie richt de heer JANSSENS zich tot de heer Caluwé. Hij wenst hierbij de aandacht te vestigen op het voortreffelijk werk van het departement en gans het team van het departementshoofd. Hij benadrukt de professionele aanpak van drie dossiers: het Havencentrum, de aanpak van de dysfuncties bij het Proefbedrijf Pluimveehouderij, de eigen organisatie van het departement die op creatieve en dynamische manier gebeurt.

De heer THIJS sluit zich aan bij de goede werking van de raadscommissie. Zijn tussenkomst gaat over de reserveoverschotten. Die zijn in de loop der jaren opgebouwd en worden gebruikt voor investeringen. In het bijzonder gaat het over het Proefbedrijf Pluimveehouderij, de Hooibeekhoeve en Kamp C. Met de overschotten wordt geïnvesteerd maar hij verwacht dat daar uiteindelijk ook meer inkomsten zouden worden gegenereerd. Dit is evenwel hier onvoldoende. Heeft hij zicht op de investeringen en op het terugverdieneffect?

De heer CALUWÉ dankt de heer Janssens voor de ruggensteun. Hij zal de waardering overbrengen. Aan de heer Thijs zegt hij dat dit inderdaad ook een bezorgdheid is om er voor te zorgen dat een aantal investeringen renderen. Mede daarom wordt er ook een wijziging gedaan aan de managementstructuur.

De heer BELLENS heeft dit genoteerd en zal dit later opnemen.

De VOORZITTER zegt dat bij de vorige stemming de stemmen van de heer HUIJBRECHTS, de heer VOLLEBERGH en de heer WILLEKENS verkeerd waren. Het moeten 3 nee-stemmen zijn, in plaats van de drie onthoudingen die geregistreerd werden.

De heer THIJS vraagt aan gedeputeerde Caluwé om cijfers te krijgen van het terugverdieneffect van de bijkomende investeringen.

De heer CALUWÉ zegt dat hij dit zal bekijken. Het gros van de investeringen hebben te maken met de functie van landbouwbedrijf. Tegenover die investeringen moet inderdaad bekeken worden of er voldoende onderzoeksprojecten zijn die voldoende worden gefinancierd door externe partners.

Financiën

Mevrouw MICHIELSEN behandelt in haar tussenkomst de behandeling van liquiditeiten bij de provincie. Liquiditeit is een bedrijfseconomische term. De liquiditeit van een onderneming is het geheel van middelen dat direct gebruikt kan worden om de lopende betalingsverplichtingen te voldoen. Doorgaans moeten de middelen voldoende zijn om alle schulden op korte termijn (1 jaar) te betalen.

Zij verwijst naar de raad van bestuur van de APB Arboretum van 24 mei 2017. Tijdens de vergadering werd het Jaarverslag 2016 besproken. Zij stelde daar de vraag of de gelden op de bank en in kas (700.000 EUR) niet beter omgezet konden worden in geldbeleggingen, gelet op het waardeverlies dat bank- en kasgelden, gelet op de lage rentevoeten, vandaag de dag lijden. Naar aanleiding van haar vraag heeft zij in mei een overzicht gevraagd van alle liquiditeitsrekeningen van de provincie Antwerpen zelf, de APB's en de EVAP's, en opnieuw in november ter voorbereiding van deze raadszitting. Wat valt haar vandaag op? De provincie Antwerpen, met al haar entiteiten, beschikt over liquide middelen van 182 miljoen EUR, waarvan de helft geldbeleggingen en de helft in "bank-en-kas". Het schuldsaldo bedraagt 10 miljoen EUR, waardoor de provincie nog 172 miljoen EUR aan liquiditeiten heeft.

De meeste APB's en EVAP's hebben enkel gelden in "bank-en-kas". Diegenen die geldbeleggingen aanhouden, verschillen onderling veel voor wat betreft de ratio, dat wil zeggen het aandeel van de liquide middelen varieert van 1 % (APB Sport) tot 80 % (POA). De Nekker vertoonde in mei een negatief saldo, maar dit werd inmiddels aangezuiverd.

Spreker heeft bij dit een aantal vragen: Op welke wijze gebeurt de opvolging, de monitoring van de liquiditeiten door de diensten financiën en begroting op de provinciale

entiteiten? Welk beleidsvisie heeft de provincie aangaande de ratio's liquide middelen, en welke acties worden genomen: voor het centraal bestuur? Voor de entiteiten? Welke visie heeft de provincie tegenover "geldbeleggingen", gelet op de lage rentevoet en de opportuniteit om geldmiddelen in de economie te investeren?

De heer CALUWÉ verwijst in zijn antwoord naar gisteren en de discussie over de provinciebedrijven. Er werd geopteerd voor provinciebedrijven die een zeker autonomie en responsabilisering hebben. We hebben gezien dat zij hierdoor zuiniger werken. Zij kunnen hun overschotten later gebruiken voor investeringen en behoeften. Dit wordt door hen geapprecieerd. Hij verwijst hierbij naar de bedrijven die weggaan en die hun werking ook in de toekomst op die manier willen organiseren. Globaal geeft dit volgens hem aanleiding tot minder uitgaven.

Het is ook zo dat inderdaad in november er meer liquide middelen zijn aangezien in december er meer uitgaven worden verwacht. Het moet inderdaad een aandachtspunt zijn. Voor het centraal bestuur is er de monitoring. Dit kan ook voor de provinciebedrijven misschien nog beter. We streven ter zake naar een gemeenschappelijk beleid. We moeten volgens hem, alleszins vermijden dat wanneer een provinciebedrijf financiële problemen heeft, ze op zoek zouden gaan naar externe financiering. Dit wordt hier niet gedaan. Hij verwijst naar een recent voorbeeld namelijk de tussenkomst van het Zilvermeer op het moment dat de Nekker in de financiële problemen zat. Hij besluit met te stellen dat de suggestie naar een meer gemeenschappelijk beleid zal worden meegenomen.

Logistiek en infrastructuur

De VOORZITTER zegt dat nu de bespreking van 6 december is afgerond. Hij vraagt dat de sprekers de tijd in het oog te houden anders gaan we teveel uitlopen. Hij geeft vervolgens het woord aan mevrouw Verhaert.

Uiteenzetting van mevrouw Inga VERHAERT over onderwijs, jeugd, energie, communicatie en ICT.

Mevrouw VERHAERT bespreekt aan de hand van een aantal slides haar beleidsdomeinen. Het onderwijs komt hierbij het eerst aan bod. Ze zegt dat het CVO uitbreidt met Toekomstonderwijs Hoboken en Sopro (centrum voor volwassenenonderwijs dat taalcursussen inricht, vooral Nederlands als 2e taal, maar ook Hebreeuws). Hierdoor wordt het Volwassenonderwijs van de Provincie onderwijs bijna twee keer zo groot! De nieuwbouw van Avant wordt opgeleverd in 2018. Dit is een grote stap in het bijmaken van 1000 plaatsen tegen 2020. Het CLB wordt 25 % groter.

Wat het flankerend onderwijsbeleid betreft is het Talentcentrum Malle een groot succes. Ze verwijst hierbij naar een aantal cijfers en de positieve evolutie: 2014 – 2015: 5 scholen, ongeveer 250 leerlingen, 2015 – 2016: 12 scholen, ongeveer 600 leerlingen, 2016-2017: 20 scholen, 1083 leerlingen. Tot en met het schooljaar 2019-2020 is in principe alles volzet. Meer dan 700 leerlingen uit 11 scholen staan al op de wachtlijst.

Samen tegen schooluitval wordt aangepast. We zetten fors in op het tegengaan van vroegtijdige schooluitval met een actieplan: Kleuterparticipatie, Spijbelactieplan uitrollen over hele provincie, een Warme Overdracht

Wat energie betreft blijft de groepsaankoop groene stroom een succes. Iets meer dan 117.800 deelnemers in 2017. Het juiste aantal overstappers weten we volgende week! We organiseren in 2018 de 8ste groepsaankoop groene energie. De groepsaankopen blijven records breken. We maken innovatieve verduurzaming van ons patrimonium verder mogelijk met een studie of investering.

Het ICT-beleidsdomein zet in op de technische inhuizing in het nieuwe provinciehuis. Het gaat dan bijvoorbeeld over de netwerkconnectiviteit. Verder wordt er door ICT innovatieve en kostenefficiënte diensten geleverd. Het gaat dan ondermeer over het de inrichting van een 2de datacenter 'in the cloud'. Dat vangt eventuele uitval van het datacenter in het nieuwe provinciehuis op. Of de uitrol van technologische oplossingen voor digitaal werken. ICT-technologie is ook de vanzelfsprekende partner om organisatiedoelstellingen te halen: Het gaat dan over de verdere uitbouw van de omgevingsvergunningen, de automatisatie van plannen en reserveren of de ICT-vertaling van de nieuwe Europese privacywetgeving, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (of GDPR).

Het bevoegdheidsdomein Communicatie focust in 2018 op campagnes van grondgebonden bevoegdheden: mobiliteit (fietscampagne), vrije tijd, parken & domeinen (zomer- & wintercampagne), de inclusieve economie en leefmilieu (klimaatcampagne). Daarbij gaat het vooral om langlopende campagnes, die een volledig jaar lopen en we dus regelmatig kunnen communiceren. Nieuw volgend jaar is, dat we voor onze campagnes, trachten om lokale besturen meer aan boord te krijgen. Die kunnen dan onze communicatie in hun lokale kanalen aan bod laten komen. Naast de grote campagnes en de reguliere ondersteuning en projecten zal vooral het nieuw provinciehuis prominent in de kijker staan.

In het Arboretum Kalmthout wordt in 2018 het Vangeertenhof gerenoveerd. Het Vangeertenhof stamt uit 1885 en was oorspronkelijk het zomerverblijf van de familie Van Geert. Vanuit het statige gebouw heb je een prachtig zicht tot diep in de arboretumtuin. Het Vangeertenhof wordt in zijn oorspronkelijke toestand hersteld. De kosten worden op ongeveer een half miljoen EUR geraamd. Als toemaatje geeft ze bij een foto van de villa een citaat mee van een Britse tuinarchitect.

Voor het Kempens Landschap hoopt zij dat in 2018 dit erkend wordt door UNESCO als werelderfgoed. In juli zal dit hopelijk zo zijn. Het is een steengoed voorbereid dossier. Het is een transnationaal dossier dat samen met Nederland werd voorbereid. Daarnaast zijn er nog een aantal renovaties in 2018 gepland: het Rangeerstation van Essen, de Beddermolen in Westerlo (renovatie van het molenhuis, wordt groepslogies). Er is de opstart De Zellaer in Bonheiden: gemeente en Kempens Landschap zoeken één of meerdere partners die het beschermde kasteel en koetshuis van domein Zellaer een nieuwe bestemming willen geven.

Onderwijs

De heer UGURLU wil het hebben over de commotie die er is ontstaan naar aanleiding van de richtlijn van het GO! om thuistalen meer aan bod te laten komen in het onderwijs. Hij zegt dat het uiteindelijk de bedoeling is dat de thuistaal toegelaten wordt om jongeren zo beter het Nederlands te doen beheersen. Hij is het volledig mee eens dat kinderen op de speelplaats hun moedertaal al eens mogen gebruiken en dat ze hiervoor niet gestraft moeten worden. In de klas en tijdens het lesgebeuren is het Nederlands uiteraard de enige instructietaal. Het gebruik van de moedertaal mag niet leiden tot segregatie.

Hij verwijst naar een voorbeeld waarin hij op een pijnlijke manier werd geconfronteerd met een kwetsende bestraffing van een kind. Ze mocht geen Turks spreken op school

dus kreeg ze een pleister op haar mond. Hij vond dit schandelijk. De gevolgen voor dat kind zijn trouwens enorm. Hij spreekt van een psychologische mishandeling. Het verbieden, aldus spreker, van de moedertaal is niet enkel het schenden van een erkend kinderrecht, maar hierdoor verminderen we ook de potentiële onderwijskansen van deze kinderen. Hij vraagt aan de gedeputeerde hoe er in het provinciaal onderwijs wordt omgegaan met het gebruik van thuistaal op school? Wordt er bestraffend opgetreden ingeval van het gebruik van de thuistaal op de speelplaats? En hoe wordt er mee omgegaan in het klaslokaal tijdens de les?

Mevrouw MOREAU verwijst naar de overname door fusie van het CVO Toekomstonderwijs en recent van SOPRO. Haar fractie is bezorgd over de financiële implicaties. Zij kunnen de schaalvergroting en een sterker officieel onderwijs best begrijpen. De samenwerking over provinciegrenzen kan evenwel niet. Er is hiertegen een procedure lopende bij het Grondwettelijk Hof. Dit is tijdrovend en heeft volgens haar weinig kans op slagen. Zij bepleit een sterk CVO.

De wetgever voorziet dit in twee fasen. Een eerste fase voorziet in een rationalisatie per 1 september 2019 waarbij men binnen het volwassenonderwijs moet komen tot tenminste 700 lesuren cursist per onderwijskoepel. Dit zou voor Antwerpen kunnen betekenen: 3 CVO's voor het GO!, 1 stedelijk CVO ENCORA, 1 provinciaal CVO en 2 vrije CVO's. De tweede fase is voorzien in het financieringsdecreet voor Volwassenonderwijs, waarbij een overgangsfase van 3 jaar is voorzien om via een financieringsmodel tot een ideale CVO-grootte van 2 miljoen lesuren cursist te komen. Deze fase wordt met ingang van 1 september 2019 progressief ingevoerd en kan gebeuren via fusies of net-overstijgende samenwerkingen. Dit laatste is volgens haar fractie de kans om tot 1 of 2 of 3 publiekrechtelijke CVO's te komen.

Zij besluit met zich af te vragen of, als alternatief voor een langlopende procedure voor het Grondwettelijk Hof, wij niet beter een fusie tussen alle stedelijke, provinciale en GO!-CVO's zouden nastreven waarbij binnen de provincie Antwerpen tot één groot netwerk van officiële CVO's kan worden gekomen. De provincie Antwerpen kan, met haar expertise, het proces trekken, maar moet niet persé inrichtende macht zijn. Deze inrichtende macht kan een gemengd verhaal zijn. Werd deze alternatieve piste door de gedeputeerde overwogen, en zo nee, waarom niet?

Mevrouw STEVENS zegt dat de provincie een groot deel van het budget aan het provinciaal onderwijs besteedt. Dit is terecht. We zetten veel in op toekomstgerichte opleidingen. We voorzien de leerlingen van de beste zorg. We zetten in op initiatieven om de uitstroom zonder diploma te beperken. We proberen het watervalstelsel te beperken. We beschouwen de jongeren niet alleen als leerlingen, maar als jongeren die zich volledig moeten kunnen ontplooiën. Maar daar stopt het gelukkig niet, we gaan een heel stuk verder.

Er staat ook een budget van 350 000 EUR ingeschreven voor het flankerend onderwijsbeleid waarin de provincie een regierol heeft. Meer dan ooit is het nodig dat er veel aandacht gaat naar de problemen die jongeren hebben waardoor ze vaak niet in staat zijn om het reguliere onderwijs te volgen. Spijbelgedrag kan daar een gevolg van zijn. Het spijbelplan dat, dankzij de ondersteuning van onze provinciale diensten is opgemaakt, is een bruikbaar plan. Er is eindelijk een schema dat duidelijk zegt hoe je spijbelproblemen kan aanpakken. Het wegblijven op school kan immers leiden tot heel wat andere problemen.

Ze vestigt de aandacht op het project 'Samen tegen schooluitval'. De werkgroep hiervan, die allerlei actoren uit een regio samenbrengt, zoekt naar flextrajecten, deeltijdse lessystemen en time-outprojecten waarbij het meest passend traject wordt uitgetekend. Zij vraagt aan mevrouw Verhaert om dit in gans de provincie uit te rollen. Ook een

proefproject inzake thuiswerken ziet zij zitten. Teveel jongeren zitten thuis en zouden kunnen geholpen worden door een buddy die met hen school loopt. Jongeren met angsten, jongeren die een trauma verwerken, jongeren die na een pestperiode het huis niet meer uitkomen, jongeren die een depressie doormaken. Zij zouden kunnen geholpen worden als er een vrijwilliger met hen mee de draad zou kunnen oppakken, hen een tijdje zou bijstaan om dan weer alleen verder te kunnen.

Zij besluit met een warme oproep aan mevrouw Verhaert om nog meer in te zetten op flankerend onderwijsbeleid, over de netten en grenzen heen, want er zijn nog zoveel jongeren die geen baat hebben bij ons gewoon onderwijs. Die wel baat hebben bij veel begrip, geduld, aandacht voor hun problemen én geloof in hun kunnen.

De VOORZITTER dankt de sprekers en schorst de vergadering om 16.07 uur.

De VOORZITTER opent opnieuw de vergadering om 16.20 uur.

Mevrouw VAN GOOL wil graag twee punten aankaarten. Ten eerste zal vanaf 1 januari de bevoegdheid rond jeugd wegvallen. Dit betekent niet dat de provincie zich niet meer bekommerd voelt rond jeugdbeleid. Er worden zelfs extra inspanningen gedaan om verenigingen die uit de boot vallen, waarvan de subsidies niet werden overgenomen te blijven ondersteunen. Zal de provincie de opvolging van deze verenigingen kunnen verzekeren?

Daarnaast blijft er een belangrijke groep jongeren die ongekwalificeerd uitstromen. De provincie biedt met haar provinciale scholen een goede, belangrijke schakel tussen het onderwijs en het beroepsleven. Spreekster vraagt dan ook om meer hierop in te zetten met als doel dat meer jongeren wel een diploma halen en zo hun kansen op werkgelegenheid verhogen. Spreekster vraagt ook om alle jongeren te bereiken.

Mevrouw GIELEN heeft een vraag bij de overname van het volwassenenonderwijs SOPRO. Dit is een buitenbeentje. Aan de ene kant worden er lessen Nederlands aangeboden aan anderstaligen, anderzijds worden er lessen Hebreeuws gegeven. Die laatste niet aan volwassenen. Daarom zijn in de school twee directies aanwezig: een profane en een joodse. Mevrouw Gielen vraagt zich af welke rol deze joodse directie zal spelen.

Daarnaast wil spreekster ook ingaan op het debat dat de heer Ugurlu is aangegaan over het gebruik van de thuistaal. Ze doet dit naar aanleiding van enkele uitspraken van gedeputeerde Verhaert in 'wakker op zondag'. Ze hoorde ondermeer dat de thuistaal positief benaderd moest worden, dat er bij groepswerken in homogene groepjes kan worden samengewerkt waarbij de thuistaal kan worden gesproken en waar vaklokalen in verschillende talen aangeduid kunnen worden.

Mevrouw Gielen spreekt uit persoonlijke ervaring. In de school waar zij al vele jaren lesgeeft investeert men in het welbevinden van de leerlingen, van alle leerlingen ook de anderstaligen. Er wordt een pragmatische aanpak gehanteerd waar er bruggetjes gebruikt kunnen worden en waar men gericht werkt aan de verbetering van het Nederlands, onder meer door woorden uit te leggen. Men versterkt de leerlingen niet door de thuistaal te laten spreken. Voor het goede begrip het gaat hier niet om nieuwkomers die de taal nog moeten leren, maar om tweede en derde generaties.

Uiteraard worden leerlingen niet bestraft wanneer de thuistaal wordt gebruikt, maar mevrouw Gielen vraagt zich af of dit überhaupt nog gebeurt. Toch wordt het gebruik van de thuistaal niet geduld: Nederlands is de voertaal, dit is wat de leerlingen verbindt. Het

moet de ambitie zijn om leerlingen verder te brengen, spreekster is ervan overtuigd dat de kloof vergroot wordt door de thuistaal te laten gebruiken. Ten slotte vraagt spreekster naar het taalbeleid op de provinciale scholen.

De heer MERCKX beseft dat zijn tussenkomst minder zwaar doorweegt dan het debat over de thuistaal dat gevoerd wordt. Het is een zorg dat het provinciaal onderwijs haar sociaal karakter behoudt. Hij wil het graag hebben over de kosten die verbonden zijn aan de uniformplicht op de provinciale school avAnt. Er was sprake dat een minimumpakket onder de 100 EUR zou kosten, maar in realiteit is de gemiddelde kost 200 EUR. Bovendien is het uniform een recente verplichting en is er dus nog geen tweedehandsverkoop mogelijk. Daarnaast kaart spreker een probleem met de kwaliteit van dit verplicht uniform aan.

Mevrouw VERHAERT wil chronologisch antwoorden op de tussenkomsten. De nota over het gebruik van de thuistaal op de speelplaats is deze van het GO!. Op zich heeft deze niets te maken met het provinciaal onderwijs. De directrice van het Atheneum aan de Rooseveltplaats heeft dit goed verwoord: 'Er staat is deze school maar één woord in verschillende talen en dat is het woord vrede.' Volgens mevrouw Verhaert kan je hierop weinig tegen hebben. Het is belangrijk in het onderwijs om segregatie tegen te gaan. Als dit gebeurt aan de hand van taal, moet er paal en perk gesteld worden aan het taalgebruik. Segregatie kan ook in de hand gewerkt worden door uiterlijke kenmerken, zoals merkjassen of anderen. In de nota van het GO! is het vooral belangrijk om niet te bestraffen als de thuistaal gebruikt wordt. Leerlingen toelaten om bruggetjes te gebruiken naar hun thuistaal bevorderen hun Nederlands. In het provinciaal onderwijs wordt het taalbeleid aan de scholen overgelaten. Zo geldt er een totaal andere aanpak in het PITO in Stabroek als in avAnt in Antwerpen.

Over de tussenkomst van mevrouw Moreau antwoordt spreekster dat deze procedure die werd ingeleid bij het Grondwettelijk Hof is goedgekeurd door de provincieraad. Daarenboven heeft ook de koepel van het provinciaal onderwijs deze procedure ingediend waar een medelid en felle voorstander van de procedure een lid van de partij open vld is. Het is dan ook een manifeste onrechtvaardigheid: iedereen mag samenwerken, maar de verschillende provinciale netten niet.

Mevrouw Moreau sprak over een eengemaakt publiek onderwijs, maar spreekster vecht liever voor het bestaande provinciaal onderwijs. Daarenboven is er geen decretale basis voor een eengemaakt publiek net en heeft mevrouw Verhaert haar twijfels bij de kans op slagen van een dergelijk project. Zo is er bij een eventuele fusie van de 3 publieke volwassencentra sowieso banenverlies door de overlappingsen. Terwijl er bij de overname zowel van het CVO Toekomstonderwijs als het SOPRO goed onderzocht dat er geen overlap is en dus geen banenverlies.

Spreekster beaamt, zoals mevrouw Stevens en mevrouw Van Gool de grote nood aan flankerend onderwijsbeleid. Ze onderschrijft de nood aan een warme overdracht. Daarnaast meent spreekster dat er mogelijk een vraag zal komen vanuit het thuisonderwijs voor begeleiding door het provinciaal CLB. Er kunnen verschillende redenen zijn voor de keuze naar thuisonderwijs, de overheid kan daar haar rol spelen door te helpen. Het buddy-idee dat gelanceerd is, is een interessante piste, maar hier moeten natuurlijk middelen tegenover staan.

Binnen het beleidsdomein jeugd zijn er inderdaad een 3 à 4-tal verenigingen die tussen wal en schip zijn beland. Het bestuur heeft voor deze verenigingen een nominatim-subsidie voorzien zodat de verenigingen zeker nog in 2018 en 2019 behouden worden. Daarna volgt een nieuw decreet waar deze verenigingen ook hun weg moeten vinden, mogelijk gaan ze daarin verliezen.

Over de kosten voor het uniform is spreekster overtuigd dat deze democratisch zijn. Dit is ook de betrachting van het provinciaal onderwijs, onder meer met de invoering van de maximumfactuur. In avAnt is er al langer uniformplicht, sinds dit jaar is het uniform inderdaad verandert. Daarom geldt er ook een overgangsregeling voor de vijfde- en zesdejaars. Sinds kort is mevrouw Verhaert een fan van uniformscholen. Het is een grote gelijkmaker die segregatie tegen gaat. Ze meent dat er democratische tarieven gehanteerd worden, waar de grote aankoop die gerealiseerd wordt ook kostendrukkend is en waar de mogelijkheid voorzien is om in schijven te betalen. Spreekster vindt de prijzen van de kledij aan de lage kant en wanneer er zich werkelijk een probleem stelt, kan dit verholpen worden door een studietoelage, eventueel verhoogd.

De heer HUIJBRECHTS meent dat het debat over het gebruik van de thuistaal ook een historische connotatie heeft. In 1930 moest men in het Vlaamse onderwijs Frans spreken. Er is gevochten om in het Nederlands naar de universiteit te kunnen. Er bestond zelfs een systeem waarin leerlingen elkaar moesten verklikken. Spreker meent dat het een belediging is voor die strijd om nu de thuistaal toe te laten.

Mevrouw MOREAU heeft geen probleem bij een procedure voor het Grondwettelijk Hof. Ze vraagt zich af of het niet mogelijk is om over de netten heen samen de inrichtende macht te zijn. Een netoverschrijdende samenwerking is toch ook mogelijk bij de AP Hogeschool.

Mevrouw VERHAERT preciseert dat er voor de AP Hogeschool een apart decreet opgesteld is geweest.

Mevrouw PEETERS hoort mevrouw Verhaert zeggen dat de nota van het GO! niets met het provinciaal onderwijs te maken heeft, maar ze is toch, samen met enkele collega's, gekwetst over de uitspraken van mevrouw Verhaert recentelijk in 'wakker op zondag'. Ze neemt er de schoolreglementen van de provinciale onderwijs bij die stipuleren dat de onderwijstaal het Nederlands is en dat het taalgebruik verzorgd en respectvol moet zijn. Ze vraagt dan ook of het de intentie is om de schoolreglementen aan te passen.

Mevrouw VERHAERT verzekert dat dit niet het geval is. Het belangrijkste uit de nota van het GO is om niet te bestraffen.

Mevrouw BOONEN vraagt om de scholen en de leerkrachten in hun waardigheid te laten. De meeste scholen hebben een schoolbeleid dat erop gericht is om de leerlingen beter Nederlands te leren spreken. Scholen kunnen die best zelf invullen naargelang hun situatie.

De heer MERCKX hoort dat de kosten voor het uniform aan de lage kant zijn, maar meent dat dit voor bepaalde mensen toch een grote kost is. In uniformscholen in andere landen wordt het uniform ter beschikking gesteld. Soms is het toch beter om de ouders zelf te laten kiezen voor duurdere of goedkopere kledij, dat geeft ook de leerlingen de kans om hun persoonlijkheid te ontwikkelen.

Over de thuistaal meent de heer Merckx dat er bewezen is dat jongeren productiever zijn wanneer zij hun thuistaal mogen gebruiken. Destijds werd de Vlaamse jeugd vernederd wanneer zij Nederlands spraken, nu worden anderstaligen vernederd wanneer zij hun thuistaal spreken.

De heer JANSSENS gebruikt graag een Latijns adagium: '*Argumenta non numeranda sed ponderanda sunt*' (Argumenten moeten niet geteld maar gewogen worden).

De heer BOLLEN meent dat alle leerlingen gekleed naar school moeten komen. Iedereen weet dat goedkopere kledij niet duurzaam is en niet ecologisch verantwoord. Hij vraagt de heer Merckx consequent te zijn. Er zijn middelen om mensen die het moeilijk hebben met de kosten van het uniform te helpen. Hij meent dat de provincieraad niet de plaats is om één specifiek geval te bespreken.

De heer UGURLU wil verduidelijken aan de heer Huijbrechts dat het altijd de bedoeling moet zijn om beter Nederlands te leren. Hij vindt het goed dat hierover gesproken en gedebatteerd kan worden. Op die manier krijgt het probleem aandacht en hopelijk betekent dat ook vooruitgang. Dat is nodig want de uitstroom zonder diploma is nog altijd groter bij allochtonen.

Mevrouw GIELEN benadrukt dat de kennis van het Nederlands belangrijk is, maar dat het nooit de bedoeling is om te straffen. Nieuwkomers daarentegen moeten wel uitgebreid ondersteunt worden in het aanleren van de taal. Voor de rest mag het niet de bedoeling zijn om het vertalen te organiseren.

Mevrouw BOONEN vraagt iedereen om hun beslissing niet op een voorbeeld te baseren, zoals dit van de bestraffing. Ze benadrukt dat de meeste leerkrachten het zeer goed doen op vlak van taalbeleid.

De VOORZITTER gaat over tot de stemming van de agendapunten.

Nr. 5/1 van de agenda

APB Provinciaal Onderwijs Antwerpen. Budget 2018 en meerjarenplan 2019-2020. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 25)

Nr. 5/2 van de agenda

APB Inovant. Identificatienummer 40100600. Budget 2018 en meerjarenplan 2019-2020. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 26)

De agendapunten 5/1 en 5/2 worden goedgekeurd met 51 stemmen ja, bij 5 stemmen nee en 6 onthoudingen.

Stemming nr. 4.

(inlassen 27)

Nr. 5/3 van de agenda

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen vzw. Jaarverslag en -rekening 2016.
Kennisname.
Verslag van de deputatie

(inlassen 28)

Kennis wordt genomen.**Jeugd****Nr. 5/4 van de agenda**

APB Provinciaal Vormingscentrum Malle. Identificatienummer 40100500.
Budget 2018 en meerjarenplan 2019-2020. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 29)

Goedgekeurd met 51 stemmen ja, bij 11 onthoudingen.

Stemming nr. 5.

(inlassen 30)

Energie

Mevrouw MICHIELSEN houdt een tussenkomst over de groepsaankopen gas en groene stroom. Ze stelt dat haar fractie niet voor en niet tegen deze groepsaankopen is. Ze is ervoor omdat er een grote groep van de bevolking nog steeds niet veranderd is van energieleverancier. De groepsaankopen zorgen voor animositeit in de markt. Maar het voorstel dat je krijgt bij de groepsaankoop is niet altijd de 'beste koop'. En ze meent dat het de taak is van de provincie om het bewustzijn rond prijsvergelijken te vormen.

Spreekster meent dat er kritisch omgegaan moet worden met de bedrijven die een dergelijke groepsaankoop organiseren. De deelnemers aan zo'n groepsaankoop denken dat de organiserende bedrijven dit belangeloos doen, maar ze krijgen toch een bepaalde commissie per switch. Ze vraagt zich af of het tijd is voor de provincie om andere initiatieven de groepsaankoop te laten overnemen en zich discreet terug te trekken. Het moet toch de bedoeling zijn om gezinnen bewust te maken en zelf de switch te laten

maken. Ze meent dat het budget voor de groepsaankopen beter gespendeerd kan worden aan onderzoeken en innovatie inzake hernieuwbare energie.

Mevrouw VAN HOFFELEN gaat verder op het thema groepsaankopen en vooral het feit dat Engie-Electrabel als winnaar uit de veiling kwam. Deze energieleverancier scoort zeer slecht in het rapport van Greenpeace. De vergelijking die gemaakt wordt bij het aanbieden van de energieleverancier houden geen rekening met welkomstkortingen waar klanten recht op hebben. Bij een andere groepsaankoop (van krant De Morgen) komt een andere leverancier als winnaar uit de bus.

De provincie, zo zei mevrouw Verhaert eerder, is niet verantwoordelijk voor de energiescore van de winnende leverancier. Dit is een taak van de CREG, maar, zo stelt spreekster vast, de provincie neemt wel een sturende rol op zich. De CREG heeft trouwens een charter opgesteld voor goede praktijken bij prijsvergelijkingen. Spreekster stelt vast dat dit charter niet wordt nageleefd bij de groepsaankopen, noch door de provincie, noch door iChoosr.

Mevrouw Van Hoffelen meent dat burgers vooral op zoek zijn naar een energiefactuur die betaalbaar is. Het groene in de stroom is dan minder van belang. Ze gaat terug naar de oorsprong van de groepsaankopen, waar deze een tweeledig doel hadden: enerzijds de prijs, anderzijds burgers doen overstappen op groene energie. Spreekster meent dat beide doelstelling niet gehaald werden. Ten slotte bespreekt mevrouw Van Hoffelen de rol van iChoosr in de groepsaankopen. Het is een klein bedrijf dat winst maakt met deze groepsaankopen. Spreekster vraagt dan ook hoeveel het bedrijf aan 'fee' krijgt per overstappende klant.

Spreekster heeft dan ook volgende concrete vragen:

- Zal het provinciebestuur ook in 2018 de groepsaankoop energie organiseren?
- Welke inspanningen en initiatieven zal het bestuur nemen om te garanderen dat er bij de groepsaankopen energie, enkel leveranciers worden weerhouden die 100 % en in België geproduceerde groene energie leveren?
- Op welke manier zal het bestuur garanderen dat het CREG-charter zal worden nageleefd?
- Hoeveel bedragen de kosten voor deze campagne voor de provincie en hoeveel bedraagt de eventuele return?
- Wat is de fee voor iChoosr per afgesloten contract via de groepsaankopen energie?

De heer WILLEKENS meent dat de energieleveranciers vragen om de organisatie van groepsaankopen strenger te reguleren. Met een groepsaankoop zijn er 10.000-den klanten die veranderen van leverancier wat druk legt op de markt en waardoor de leveranciers hun winstmarges zien afnemen. Toch zijn het niet de platformen die de groepsaankoop organiseren die de winst krijgen, maar in het geval van de provincie gaat iChoosr met de jackpot lopen. De energieleveranciers vragen dan ook dat elke tussenpersoon bij zo'n groepsaankoop aan dezelfde eisen moet voldoen. Hij vraagt dan ook waar de rol van het bestuur en van iChoosr begint en eindigt.

Mevrouw VERHAERT is verheugd dat ze mag spreken over de groepsaankopen. Zij verwijst in haar communicatie steeds naar prijsvergelijkingen en wil burgers ook bewust maken van het vergelijken van prijzen om te besparen. Toch benadrukt ze dat de groepsaankoop die de provincie organiseert geen prijsvergelijking is. Private spelers die een groepsaankoop organiseren hebben steeds een kleiner bereik. Ze bieden ook geen

infosessies aan en daardoor is de bewustmaking rond prijzen vergelijken kleiner. De provincie zal dus ook in 2018 een groepsaankoop organiseren.

Spreekster is verrast dat Engie-Electrabel deze keer de veiling heeft gewonnen. Bij de start van de groepsaankopen was Electrabel erg boos dat het bestuur dergelijke veiling zou organiseren. Ze wilden geen onderscheid maken tussen de prijzen voor hun klanten. In verband met het groene karakter van de stroom hanteert de provincie het principe van de VREG. Als de leverancier daarnaast nog andere stroom produceert, is dat niet de stroom die aan de klanten via de groepsaankoop worden geleverd. Hebben de groepsaankopen groene stroom ervoor gezorgd dat er meer groene stroom wordt geproduceerd? Spreekster vindt dat de cijfers voor zich spreken. Het is een kwestie van vraag en aanbod: hoe meer groene stroom gevraagd wordt, hoe meer deze stroom geproduceerd wordt.

Mevrouw Verhaert stelt dat de groepsaankopen wel degelijk hun doel bereiken. Wanneer gezinnen switchen van energieleverancier, doen ze dit voornamelijk via de groepsaankopen. Ook de bewustwording groeit door de campagnes van de groepsaankopen. In het verleden werd campagne gevoerd samen met de V-test om de mensen vooral bewust te maken van het nut van regelmatig prijzen te vergelijken. Mevrouw Van Hoffelen stelt dat gezinnen niet op zoek zijn naar groene energie, maar vooral naar goedkope energie. Spreekster beaamt dit, maar ze meent dat het dan de taak is die de provincie op zich neemt en ze zal deze blijven op zich nemen in 2018.

Mevrouw Verhaert verduidelijkt dat er naast de groepsaankopen ook geïnvesteerd wordt in andere projecten. Er is een openbare aanbesteding georganiseerd en iChoosr is daaruit gekomen als winnend bedrijf. Ze verdienen aan de groepsaankopen, maar nemen ook een risico: wat ze eraan verdienen hangt af van het aantal 'switchers'. Spreekster is transparant over de bedragen die iChoosr eraan verdient: 25 EUR voor een nieuwe klant, 10 EUR voor een oude klant. Er is ook een procedure voor de Raad van State ingeleid en het bestuur heeft daarbij gelijk gekregen. Wanneer leveranciers vragen voor strengere reglementeringen, zijn dat meestal de leveranciers die slechte verliezers zijn.

Er wordt jaarlijks een bedrag van ongeveer 30.000 EUR besteed aan de drie groepsaankopen. Er is één energie-ambtenaar die de opvolging verzorgt binnen de provincie. In de eerste plaats is de nieuwe leverancier bereikbaar voor vragen, daarnaast iChoosr en pas in derde plaats kunnen burgers met vragen terecht bij de provincie. Qua campagne voeren is het vooral spreekster zelf die dit verzorgt.

Mevrouw VAN HOFFELEN kreeg op haar vraag in verband met de VREG en de CREG een identiek antwoord bij de groepsaankoop via De Morgen over de garanties van oorsprong. Ze vraagt toch dat de provincie het CREG-charter in verband met vergelijking zou naleven. Daarnaast is ze blij dat mevrouw Verhaert duidelijkheid geeft over de fee's die iChoosr ontvangt.

Mevrouw VERHAERT zegt dat ze contact heeft opgenomen met de CREG in verband met het charter. Ze wilde haar ervaring delen en participeren aan de opmaak van het charter. Tot nu toe is er geen reactie ontvangen. Toch wil spreekster benadrukken dat de provincie geen vergelijkingssite aanbiedt, maar een veiling.

ICT – communicatie

De heer JANSSEN meent dat de snelle digitalisering onze levens gemakkelijker maakt. Vroeger werden ter voorbereiding van gemeente- en provincieraden honderden pagina's tekst verzonden. Nu bestaat er in de provincie ABM, zodat de voorbereiding via elektronische weg kan gebeuren. Spreker bedankt de medewerkers van het departement ICT omdat onlangs de commissie ICT het departement kon bezoeken, met onder mee de serverruimte. Een geactualiseerde en veilige ICT-architectuur is essentieel. Spreker meent dat de computers die de raadsleden kregen niet voldoen aan deze vereiste omdat ze niet meer ondersteunt worden door de fabrikant. De heer Janssen vraagt dan ook of het wel correct is om te stellen dat de provincie een geactualiseerde ICT-architectuur heeft. En hij hoopt ook dat het de intentie is om in de toekomst sneller verouderd materiaal te vervangen.

De heer WILLEKENS haalt enkele voorbeelden uit het recente verleden aan waaruit blijkt dat de provincie zo veel mogelijk digitaal wil werken. Hij vraagt dan ook waarom het personeelsblad nog steeds op papier verspreid wordt.

Mevrouw VERHAERT bevestigt dat de provincie beschikt over een geactualiseerde ICT-infrastructuur. Er is zelfs een dienst die zich uitsluitend daarmee bezig houdt: de dienst strategie en architectuur. Zij detecteren de behoeften en volgen de IT-markt op. Het is niet de bedoeling om sneller het materiaal te vervangen. De software zal steeds meer 'as a service' behandeld worden. Dit brengt de aanpasbaarheid mee van het IT-materiaal. In verband met de huidige laptops voor de raadsleden is er destijds beslist om deze één keer per legislatuur te voorzien. De hardware garantie is inderdaad vervallen, maar ze worden nog ondersteund door het departement ICT. Daarnaast is het mogelijk om de fractiemiddelen hiertoe aan te wenden.

In verband met het papieren personeelsblad: er zijn inderdaad verschillende publicaties geschrapt. Het personeelsblad is in het leven geroepen om de personeelsleden te informeren. Dit wordt van nabij opgevolgd en zal in het voorjaar van 2018 geëvalueerd worden. Stel dat dit uitsluitend digitaal bezorgd zou worden, zijn er toch nog steeds kosten aan verbonden om dit blad te realiseren. Een belangrijke kanttekening is dat niet alle medewerkers van het bestuur 'deskjunkies' zijn en velen dus nog baat hebben bij een papieren tijdschrift.

De vergadering wordt geschorst om 17.50 uur.